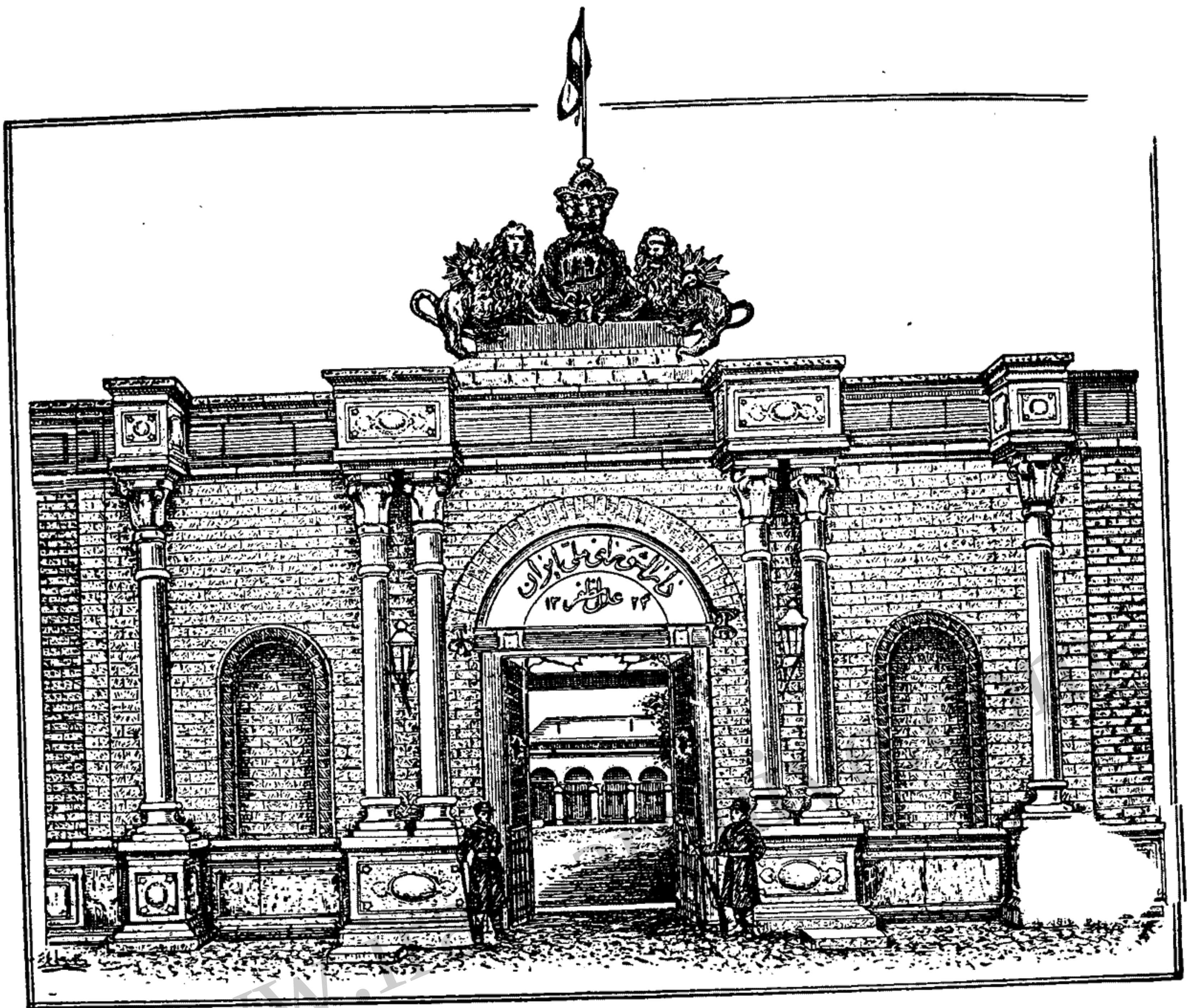

دوره هفتم تقنینیه

جلسه	مذاکرات مجلس		شماره
۶۷			۶۷
تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه یکشنبه ۷ مهر ماه ۱۳۰۸ مطابق ۲۵ ربیع الثانی ۱۳۴۸	مندرجات		قیمت اشراك
	فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در يك شماره منتشر میشود مطبعة مجلس		داخله ایران سالیانه ده تومان خارجہ ازده تومان قیمت شماره يك

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس یکشنبه ۷ مهر ماه ۱۳۰۸ * (۲۵ ربیع الثانی ۱۳۴۸)

فهرست مذاکرات

- (۱) تصویب صورت مجلس
- (۲) اضافه اعتبار جهت کرایه منزل معلمین فرانسوی
- (۳) استخدام مسو مودیس بروسه
- (۴) استخدام مسو برژه و مسو گلریس
- (۵) موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس یکساعت و سه ربع قبل از ظهر بوقت آقای ددگر تشکیل گردید

(۱ - تصویب صورت مجلس)

صورت مجلس پنجشنبه ۴ مهر ماه را آقای مؤید حمیدی (منشی) قرائت نمودند * *

رئیس - در صورت مجلس مخالفی نیست ؟
(۲ - لایحه اضافه اعتبار کرایه منزل)
(معلمین فرانسوی)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد لایحه راجع به پرداخت سالیانه دویست و پنجاه تومان جهت کرایه منزل معلمین مطرح است . آقای روحی

روحی - موافقم .
رئیس - آقای اعتبار .

* عین مذاکرات مشروح شصت و هفتمین جلسه از دوره هفتم تقنینیه . (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* * اسامی غائبین خوانده نشده است .

اعتبار -- بنده يك توضیحاتی میخواستم که خواستم از آقای وزیر معارف سؤال کنم و آن موضوع کنترات بود. این معلمین با کنترات شده اند یا نشده اند آنچه که بنده از آقای مخبر کمسیون بودجه تحقیق کردم این معلمین را کنترات کرده اند و تصدیق میفرمائید که این اشخاص که کنترات شده اند حالا اگر بعنوان کرایه منزل يك مبلغی را مبلغ کنترات آنها اضافه کنیم و لایحه اعتبار آنرا بیاورند مجلس يك روزه است برای کنترات سایر مستخدمین عرض کنم اینها مطابق کنتراتی که داده اند و امضاء شده و دولت قبول کرده است بنده تصور میکنم که ملزم هستند که بهمان مبلغی که کنترات شده اند قبول کنند منتهی البته اگر در پایان خدمت یا در عرض خدمت اینها يك خدمات بر جسته کردند و رضایت دولت را بطوریکه منظور بود جلب کردند آنوقت دولت جا دارد که برای آنها بعنوان نعم یا مهر عنوانی که تقاضا کنند يك مبلغی اعتبار بخواند ولی حالا در حدود مرز که هنوز بیاورده اند و این کنترات را هم قبول کرده اند در نتیجه آن مذاکرانی که با آنها شده است يك لایحه را آوردن گمان میکنم خوب نباشد و صلاح نباشد علاوه سایر مستخدمین هم که تعدادشان بالغ بر هزار نفر است میتوانند این تقاضا را بکنند و خودش يك مستمسکی خواهد بود. این بود که بنده خواستم از آقای وزیر معارف سؤال کنم که اگر اینها کنترات شده اند به همان ترتیبی که سابق مجلس اعتبار داده بود باشد و اگر نشده اند که این يك موضوعی است علیحده

وزیر معارف -- مسئله را که نماینده محترم فرمودند البته خیلی صحیح است راجع به معلمینی که کنترات میشوند البته کنترات مرضی الطرفین است بکنفیری که حاضر میشود بيك مبلغی در اینجا استخدام شود و ما هم قبول میکنیم آن مبلغ را نمیشود کم کرد و نمیشود زیاد کرد و وقتی که مدتش تمام میشود و کنتراتش سر

می آید اگر خواستیم او را دوباره کنترات کنیم و او تقاضای اضافه کرد یا قبول میشود یا قبول نمیشود در هر حال مطابق کنتراتی که شده است عمل میشود. راجع به این معلمین البته خاطر آقایان مستحضر است که در سه ماه پیش يك لایحه آوردیم که چند نفر معلم با يك حقوق معینی از اروپا استخدام کنیم برای مدارس مرکز و ولایات پس از آنکه داخل مذاکره شدیم بتوسط نماینده خودمان در پاریس معلوم شد که با این مبلغ حاضر نمیشوند و يك مبلغی اضافه میخواهند پس از گفتگوی بسیار قرار شد که يك اضافه برای کرایه منزل آنها معین شود و از طرف وزارت معارف وعده شد که بن لایحه تقدیم مجلس شورای ملی خواهد شد و اگر تصویب فرمودند این اضافه را به آنها خواهند پرداخت. يك چند نفری از معلمین آمده اند اینجا و کنترات را هم بهمان ترتیبی که مجلس شورای ملی تصویب کرده بود نوشته اند منتهی وعده کرده ایم بآنها که اگر چنانچه مجلس شورای ملی این را تصویب کرد بآنها بدهیم و آنهایی که نیامده اند و در پاریس اند و منتظرند که مجلس شورای ملی این را تصویب کند اگر تصویب کردید بآنها اعلام میکنیم که بیایند و اگر هم تصویب نفرمودید باز مجدداً بهشان گفته میشود که تصویب نشد و بهمان مبلغ سابق که تصویب فرموده اید حاضریم اگر قبول میکنید تشریف بیاورید والا خیر والا این چیز نازک نیست که تصور بفرمائید وزارت معارف میخواهد اضافه حقوق برای این معلمین معین کند و يك چیزی بیشتر از آنچه که تصویب شده است بآنها بدهد.

رئیس -- آقای رفیع موافقید ؟

رفیع -- موافقم.

رئیس -- آقای زوار

زوار -- موافقم.

رئیس -- آقای عدل

عدل -- موافقم

رئیس -- آقای اورنگ

اورنگ -- موافقم

رئیس -- آقای کیا ... مخالفید ؟

کیای نوری -- بلی مخالفم.

رئیس -- بفرمائید.

بکنفر از نمایندگان -- بلند تر

بعضی از نمایندگان -- (با خنده) هنوز صحبت نکرده اند.

کیای نوری -- بله آقا ؟ ... عرض کنم البته معلم خیلی مدخلیت در تربیت شاگرد دارد ...

بعضی از نمایندگان -- بلند تر.

رئیس -- آقا بفرمائید این جا صحبت کنید.

کیای نوری -- (پشت کرسی نطق) خواستم آقای وزیر معارف تذکر بدهم این معلمین فرانسوی که آمده اند اینجا عموماً می بینم شاگردان از آنها شکایت دارند و مخصوصاً چند روز قبل در يك جائی بودیم که بعضی از شاگردان آمده بودند و اظهار میکردند که بن معلمين يك لهجه غریبصحنی دارند و شاگرد ها هم عادت کرده اند و این خیلی بد است یکی دو نفر از آقایان نمایندگان هم بودند علاوه بر این بعضی سوء اخلاقهای خارجی دارند یکی از آنها که در يك جائی منزل کرده بوده است شکایت از اخلاقی می کردند بنده غرضم این بود در این قسمت معلمینی که کنترات میشوند يك اندازه دقت بفرمائید که این اشخاص يك اشخاصی باشند که از حیث زبان فصیح باشند و از حیث اخلاق هم منزله باشند و از حیث علم هم البته عالی باشند در روز اولی که آقای وزیر این لایحه را آوردند این اشکال شد که يك نفر معلم عالی را نمیشود باین مبلغ آورد فرمودند که ما در آنجا يك راهی پیدا کرده ایم که میتوانیم با این مبلغ

استخدام کنیم البته بنده مخالف با این قسمت نیستم ولی عقیده ام این است که اشخاصی که مأمور انتخاب این اشخاص هستند باید فوق العاده دقت کنند که معلم خوب انتخاب شود زیرا معلم کاملاً در رشد و علم و اخلاق شاگردان مدخلیت دارد. این عرض بنده بود.

وزیر معارف -- لازم است که بنده چندین مسئله را حضور آقایان تذکر بدهم قسمت اولی را که فرمودید که یکی دو نفر از شاگردان حضور آقا شکایت کرده اند که این معلمین لهجه بدی دارند بنده یقین دارم که مجلس شورای ملی این استدعای بنده را قبول میفرماید که هیچوقت شکایت شاگرد از معلم مؤثر نخواهد بود و بنده بچاره که این را حضور هم يك آقایان عرض کنم و تصدیق این حرف را خواهند کرد و میل دارم در این جا که بهترین جاها است يك اظهار خورسندی و تقدیری از این معلمین کرده باشم اما راجع به این معلمینی که حالا می آوریم البته دقت تمام در انتخاب آنها خواهد شد و نماینده ما در پاریس که نماینده معارف و وزارت امور خارجه هر دو هستند البته نهایت دقت را کرده اند و اشخاصی که آمده اند این جا بسیار اشخاص برجسته علمی فاضل هستند و یقین دارم آقایان محصلین هم بعد از آنکه اینها کارشان تمام شد همه نهایت رضایت را خواهند داشت.

بعضی از نمایندگان -- مذاکرات کافی است.

احتشام زاده -- بنده مخالفم.

رئیس -- بفرمائید.

احتشام زاده -- راجع به معلمینی که برای مدارس متوسطه استخدام شده اند در لایحه استخدامشان نظریاتی بود که بنده عرض کردم و مخصوصاً توجه وزارت معارف را نسبت به آن نقیصه که در کار است جلب کردم و نمیدانم وزارت معارف برای رفع آن نقیصه چه

اقداماتی کرده است در موقع امتحانات مسابقه مخصوصاً این قضیه خوب محسوس شد که بواسطه آشنا نبودن محصلین زبان این معامین درست از عهده امتحان بر نیدمدند و علاوه بک عده زیادی شاگردان مدارس متوسطه موفق شدند که درست از عهده امتحان برآیند و به تحصیلاتشون موفق شوند نمیدانم در آینده برای رفع این عیب و نقیصه که مایه فرائسه و زبان خارجی مدارس ما کم است وزارت معارف چه فکر کرده است؟ و بهمین مناسبت اغلب از معامین خارجی استفاده نمیشود و من تقاضا میکنم آقای وزیر معارف در این باب اگر اقداماتی فرموده اند و میتوانند اطمینان بدهند که برای سال آینده این عیب رفع خواهد شد و مثل امسال بک عده زیادی از محصلین موقتشان تلف نمیشود بفرمایند که رفع نگرانی بنده و سایر آقایانی که از این باب نگرانی دارند بشود.

وزیر معارف - اینکه آقای فرمودند این موضوع موجب نگرانی خود بنده هم هست و امسال هم در امتحانات متوسطه و در امتحانات مسابقه مسلم شد که شاگردان زبان خرج خوب نمیدانند بلکه خیلی بد میدانند و مخصوصاً بسیاری از شاگردان بواسطه نوشتن اغلاط برجسته خیلی زیاد نمرشان از صفر هم پائین آمده بود که غلط رسیده بود به سی یا چهل و پنجاه و بهترین راه اینست که از این معامین فرانسوی که استخدام کرده ایم استفاده شود و در اطراف کتب هم باید بک اقداماتی کرد که کتب خوب انتخاب شود و بک قسمت زیادی از حیث کتاب و چیزهای دیگر به این مسئله تشویق و ترغیب شود و بعضی ها که خیلی عقب هستند شاید هفته یکساعت معامین مخصوص برایشان فکر کنند که با این معامین فرانسوی که آمده اند و کتب مخصوص که تدریس میشود البته سال دیگر هم بهتر میشوند ولی کاملاً خوب نمیشوند و سال دیگر خیلی خیلی خوب میشوند و مسلم است مدت لازم دارد و امیدوارم و گمان میکنم تا دو سال دیگر که بگذرد این نظریه تأمین شود.

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
رئیس - پیشنهاد آقای آقاسید یعقوب قرائت میشود
(این طور خوانده شد)
پیشنهاد میکنم در ماده واحده عوض کلمه متوسطه نوشته شود : از محل اعتبارات غیر مترقبه .
رئیس - آقای آقا سید یعقوب
آقا سید یعقوب - خود آقای وزیر معارف کاملاً مستحضرات است که بنده و عده از رفقای صمیمی بک حسن عقیده کاملی بایشان داشتیم در تنظیم بودجه معارف و بودجه معارفی که قریب سه کروڑ سه کروڑ و دو پست و پنججاه هزار تومان میشود بآن نظر معارف پروری خودمان هیچ مته بخشش نگذاشتیم و ملاحظه نکردیم در واقع چون نظر به پیشرفت معارف بود موافقت کردیم و در این مسئله نظرمون این بود که بعد از اینکه مجلس و کمیسیون بودجه حسن موافقت را با وزارت معارف کرد در مقام عمل هم همنجوری و آن نظری که پیش ما بود وزراء موقعی است که ریش خودشان را بچندانند در کار کردن و ترتیب مدارس متوسطه و ابتدائی و عالی را مرتب کنند ولی ملاحظه میشود و مدارس متوسطه ولایات را میشنویم که بک کلاس و دو کلاس را تم کرده اند و مدارس متوسطه مرکز هم (بنده خودم مفتش معارف نیستم) اما اطلاعاتی که میدهند معلوم میشود آن حسن توجهی که نسبت بمدارس متوسطه بوده است آن حسن توجه بر داشته شده است و این راه را محدود کرده اند بعینه مسئله همان حکایت تدبیر خواجه نصیر طوسی است و فوت خلیفه می کم کم مالش بدهند بدهند تا اینکه بکلی تحصیلات مدارس عالییه ما از بین برود می محدود میکنند عده وارد شوندگان در مدارس متوسطه را تا اینکه محدود شود بیک عده خاصی در صورتیکه نظر ما این است که در مملکت ما فقط امتیاز فضلی و امتیاز علمی مناط باشد امتیاز فضلی مناط است نه غیر آن تقوی در فضیلت و دانایی است

و الا خانواده من منتهی میشود به کیومرث و خانواده دیگری منتهی میشود بکیو این در بین نباشد . می اطلاعاتیکه به بنده میرسد میگویند دائره تحصیلات متوسطه را محدود کرده اند که منحصر شود بیک عده معدودی و چیززی از مدارس متوسطه نمیند فقط علی میباید و حوضش دیگر آن اشخاصی که وسائل ندارند از بین میروند آن تشکیلاتی را که ما در بودجه نوشته ایم عملی نمیشود . از این نقطه نظر بنده می بینم که می لایحه میآورند بمجلس و از محل مدارس متوسطه حقوق میدهند چرا از محل مدارس متوسطه میدهند ؟ ما میخواهیم مدارس متوسطه را در ایران تقویت کنیم . و کمتر میخواهیم اولاد ها و جوان های خودمان را بخارجیه بفرستیم . آنوقت شما می از این محل میزنید و معلوم نیست بکی میدهند ؟ آقا شما اعتبارات فوق العاده و غیر مترقبه دارید . چرا از این محل نمیدهند ؟ که میآیند و از مدارس متوسطه میدهند ؟ ! آنوقت بک استفاده سیاسی هم از اینکار می کنید و میگویند در مجلس طرفدار ندارد بدلیل اینکه ما آمدم و از این محل نقصان کردیم و بکنفر هم در مجلس حرفی نگفت . من از این نقطه نظر که اگر اکثریت مجلس هم نخواهد موافقت کند و رأی بدهد لاقل از محل مدرسه متوسطه ندهد این عرض را کردم شما از اعتبار مدرسه متوسطه دست نزنید . این بک مقامی است که خیلی در نزد مجلس محترم و مقدس است و مجلس شورای ملی خیلی بمدارس متوسطه اهمیت میدهد خوب است شما این محل را دست نزنید و اعتبارات غیر مترقبه بپردازید . این در صورتی است که خدای نخواسته اکثریت مجلس موافق باشد و نخواهد رای بدهد و الا اساساً بنده عرض میکنم که پس از گذشتن کمترین دیگر نمیتوان آنرا تغییر داد . اگر نظر آقایان باشد این لایحه را در دوره سمعی آورند و همانجا بنده اشکال کردم که عقد اجاره چهار طرف دارد و چهار طرفش هم تمام شده است این عقد لازم است . عقد جائز نیست که تزلزل پیدا کند . حالا بچه مناسبت

ما بیائیم و در اجرائش زیادتیی قائل بشویم ؟ اگر خدای نخواسته تخلف از طرف ما پیدا میشد دنیا مارا میلرزاند که در فلان قانون شما تخلف کردید اما ما هرروز راهرا برای دیگران باز میکنیم خوب کراندل میاید با پنجهزار تومان . هزار تومان هم اضافه میگیرد برای اینکه آمده است بایران ؟ ! و میکرب های اینجا ضررش بیشتر از فرائسه است و باید زیاد تر از فرائسه بگیرد حالا نمیشود بر کمترین چیزی افزود . از اول خوب بود شما باید کمترین را ضوری بگیرید که اندازه باشد ولی پس از آنکه با معامین کمترین بستید آنوقت دیگر قانون است . و دولت باید قانونی که از مجلس میگذرد اجرا کند و حالا نباید چیزی اضافه کرد . فرضاً که نمیدید نباید . آتش دهن سوز نیست ؟ ! زیرا ما در این چند ساله امتحان کرده ایم . ما حتی لامکان باید معامین خودمان را تشویق کنیم . اولاً امید ورم اکثریت مجلس شورای ملی متوجه باشد از اینکه زیادی رأی ندهد . (همان طور که آقای اعتبار زروی حسن عقیده اظهار کردند) فرضاً هم که باشد خدای نخواسته رأی بدهید اقلاً از محل مدرسه متوسطه نباشد . مدرسه متوسطه نزد ما خیلی اهمیت دارد ما اعتبارات مدرسه متوسطه را خیلی گرامی میداریم . از این جهت نباید اعتبارات آن دست بزنیم .

وزیر عدلیه - هر وقت که بک موضوع مالی در مجلس مطرح میشود و بنده می بینم که آقای آقاسید یعقوب و گاهی هم آقای فیروز آبادی از نقطه نظر ملی اشکال میکنند واقعاً خیلی خوشوقت میشوم بدور معارف زیرا بالاخره بک محلی باید باشد که هر وقت سر کیسه را کج میکنند او نگاهدارد و سختی بکنند تا آن اشخاص که در جریان عمل هستند مجبور شوند زیاد خرج نکنند و بک قدری هم دست نگاهدارند و احتیاط کنند جمع این دو نظر بالاخره چیز خوبی میشود . ولی البته بدرجه باید سر کیسه را نگاهداشت و صرفه جوئی کرد که اصل موضوع هم از بین نرود . مسئله

معلمین که فرمودند البته يك وقت است که ما میگوئیم اصلاً احتیاج بمعلم نداریم و لازم نیست اگر اینطور است به عقیده بنده دو هزارش هم زیاد است تا چه رسد باینکه در اضافه اش حرف بزنیم برای اینکه خرج غیر ضروری است. ولی يك وقت است که در اصل قضیه آقایان موافقت دارند ولی میفرمایند خوبست سعی کنیم کمتر خرج شود. اما البته در چه حدودی؟ در حدودی که فقط خودمان بخوئیم یاد در حدودی که طرف هم حاضر باشد که قبول کند! مجلس يك اجازه داد یعنی يك اصلی را قبول کرد قبول کرد که دولت یکمده معلمین فرانسوی را برای مدارس متوسطه استخدام کند بعد از آنهم وزاوت معارف يك پیش بینی کرد و خیال کرد که با این مبلغ می تواند يك عده معلمین را بیاورد. قبل از آن دولت نمیتوانست برود و با يك اشخاص کنترات به بنده زیرا بدون اجازه مجلس شورای ملی نمی توانست این کار را بکند. بعد از آن که تحقیق کرد. و خواست يك اشخاصی را که بسرد کار بخورند با این مبلغ استخدام کنند دید نمیشود و این مبلغی که در نظر گرفته کم است. اصل موضوع این جا است. اگر واقعاً کنترات بسته شده بود بنده با نظر آقا موافق بودم برای اینکه این هم خوب نیست که يك کنتراتی ما به بنده پس از آنکه بسته شد در وسط عمل قبل از آنکه موعدهش منقضی شده باشد آنرا تغییر بدهیم و اضافه کنیم. در آخر مدت ممکن است با مبلغی اضافه دو باره کنترات کرد ولی در ضمن عمل نمیشود غرض این است کنتراتی بسته نشده.

اعتبار - کنترات بسته شده

عراقی - کنترات دو نفرشان بسته شده بقیه بسته نشده است.

وزیر عدلیه - عرض کردم پس از تحقیقات معلوم شد اشخاصی را که لازم داشتند باین مبلغ نمیایند

و کنتراتی بسته نشده است. حالا اگر آقایان باین اصل که معلم خارجه باید استخدام شود موافقت کنند باید لطف بفرمایند و باین مبلغ هم حاضر شوند و اگر هم باین اصل موافقت نمیفرمایند که هیچ. ولی بنده تصور میکنم دیگر تجدید مطلع کردن در اصل موضوع خوب نباشد زیرا اصل قضیه يك موضوعی است که آقایان موافقت دارند. و تذکراتی هم که نماینده محترم دادند دایر بر اینکه حتی لامکان بایستی کمتر خرج شود البته این هم صحیح است. ولی این در صورتی است که کنترات بسته شده باشد. حالا بنده خواهش می کنم که پس از این عرض بنده آقایان وارد این موضوع نشوند و موافقت بفرمایند و رای بدهند.

رئیس - رای میگیریم. آقایانی که پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب را قابل توجه میدانند قیام فرمایند. (معدودی قیام کردند)

رئیس - تصویب نشد. پیشنهاد آقای اعتبار قرائت می شود.

(بشرح ذیل خوانده شد)

ماده واحده را بطریق ذیل پیشنهاد میکنم. وزارت معارف مجاز است علاوه بر حقوقی که در قانون ۹ تیر ماه ۱۳۰۸ برای استخدام دوازده نفر معلم فرانسوی منظور گردیده است در صورتیکه مقتضی بداند بهر يك سالیانه دو بیست و پنجاه تومان از محل اعتبار مصوبه هذه السنه مدارس متوسطه اضافه حقوق بدهد (اعتبار)

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - خود آقای وزیر عدلیه تصدیق میفرمایند که مجلس با بنده با اضافه حقوق زیاد برای معلم مخالف نیستیم ولی صحبت سر طرز عمل است. ما میگوئیم اگر می خواهید اضافه بدهید و زیاد بدهید در موقعی که می خواهید کنترات به بنده هر چه هست در ضمن سایر شرایط قرار دهید ولی پس از اینکه ما يك مبلغی را تصویب میکنیم و بمحل هم مذاکره میکنند البته پس از

تصویب و اجرا دو مرتبه تجدید مطلع خوب نیست. در این جا صحبت این است که بنده از آقای مخبر سؤال کردم. ایشان فرمودند آنها کنترات شده اند. اگر این طور باشد بنده موافق نیستم که دیگر چیزی اضافه داده شود. کرایه منزل اصلاً يك عنوانی است که دیگر موضوع ندارد زیرا در ادوار گذشته زحمانی کشیده شد تا عنوان کرایه منزل از کنترات ها برداشته شد. ما دیگر نمی خواهیم این اصل و عنوانی را که از بین رفته تجدید کنیم و اگر فرضاً چیزی می خواهید بدهید مقتضی این است که بعنوان اضافه حقوق بآنها بدهیم نه بعنوان کرایه منزل. اساساً بنده عقیده ندارم بعد از آنکه در يك کنتراتی تراضی حاصل شد آنوقت يك دفعه چیزی اضافه بشود

رئیس - آقای عراقی

عراقی - بنده تصور میکنم که در این قسمت يك قدری اشتباه شده است آقای مخبر هم اگر گفتند این کنتراتها امضاء شده اینطور نیست. همه کنتراتها امضاء نشده اند. (بعضی از نمایندگان - امضاء شده اند) اجازه بدهید دو نفر از اینها آمده اند اینجا و وزارت معارف کنترات آنها را امضاء کرده ولی آنها می گویند نیامده اند کنتراتشان هنوز امضاء نشده است. باین دوفتری هم که آمده اند وعده داده شده بود که این قسمت را هم از تصویب مجلس بگذارند. و اگر غیر از این شکل باشد آنها هم نخواهند آمد. و این دوفتری هم که آمده اند اگر این قسمت تصویب نشود خواهند رفت دولت با احتیاجی که بوجود این معلمین دارد مجبور شده و این اضافه را بمجلس پیشنهاد کرده است. و بنده خیال میکنم اگر این قسمت تصویب نشود آنها می گویند کنتراتشان امضاء نشده قطعاً نخواهند آمد و کمان میکنم دولت هم در این موقع يك کار خیلی خلاف قانونی نکرده. باینها وعده داده که در صورت تصویب مجلس این اضافه بشما داده

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - نظر باینکه بنده از اصل مخالف این کنترات بودم بجهت اینکه ما دیدیم از هر استخدامی که تا کنون کرده ایم نتیجه نبرده ایم مگر خیلی کم. باین جهت بنده با اصل کنترات مخالف بودم. یکی این دیگر اینکه ممکن بود بجهت مدارس متوسطه لا اقل از ملک خودمان يك عده راییدا کنیم و استخدام کنیم و عوض اینها از داخله خودمان بگذاریم. این را هم صلاح ندانستند. با اینکه عقیده من این بود که ناممکن شود ما از ناقص خودمان استفاده کنیم و دیگران را بیاوریم بهتر است. خوب بود ما از کامل دیگران صرف نظر کنیم تا این ناقص خودمان تکمیل شود. حالا يك کنتراتی از مجلس گذشت. که بهر کدام از این معلمین ماهی دو بیست و پنجاه تومان داده شود. اولاً دو بیست و پنجاه تومان در ماه کافی است. اگر فرضاً يك عده راضی نشدند عده دیگر قطعاً باین مبلغ راضی خواهند شد. فرضاً امسال هم نمیشد. سال دیگر ممکن بود این لایحه را بیاورند نه اینکه يك لایحه که

گذشته تغییرش بدهند و مبلغی ضمیمه اش بکنند. بنده این را عقیده ندارم و این مسئله سبب میشود که بعد ها هم این لایحه از مجلس بگذرد میگویند ما قبول نداریم و اشکال تراشی می کنند هر چند این اشکال را هم بنده بنظر خودم فوز میدانم بجهت اینکه آتیهائی که آمده اند ما از وجودشان هیچ استفاده نکرده ایم. اگر بعد ها آمدند و ما استفاده کردیم آنوقت تشکر خواهیم کرد. باین نظریات بنده مخالفم و عقیده ام این است اگر عده راضی نشدند دسته دیگر راضی میشدند مگر در فرانسه معلم مدرسه متوسطه منحصر باین دوازده نفر است این طریق نیست که شاید ده میلیون باشند خوب میخواستند بگردند دوازده نفری که بکمتر از این قانع باشند پیدا کنند که سالی سه هزار تومان بهر کدام از آنها بدهند راضی باشند معلوم میشود دقت نشده است اگر دقت شده بود پیدا میشد و امروز این حرفها اینجا زده نمیشد اگر هم میدانند امسال مسکوت عنه بماند بجهت سال آتیه آنوقت هر قسم صلاح میدانند رفتار کنند باین ملاحظه بنده این پیشنهاد را کردم و الا نظرم به هزار و پانصد تومان کم کردن نبود بلکه غرضم از این عرایض بود که عرض بکنم ما نباید اینقدر خودمان را در مدارس متوسطه هم محتاج معلمین خارجی بدانیم

رئیس -- پس بنا بر این نمیدخواهید به پیشنهاد شما رأی گرفته شود.

فیروز آبادی -- خیر

عراقی -- پس گرفتند.

رئیس -- قاصد نبودند. پیشنهاد آقای ملک مدنی (باین مضمون قرائت شد)

بنده پیشنهاد مینمایم که مبلغ صد و پنجاه تومان بعنوان کرایه منزل داده شود

رئیس -- بفرمائید

ملک مدنی -- بنده در موقع شور این لایحه يك عرایضی داشتم که میخواستم از آقای وزیر معارف سؤال کنم مذاکرات کافی شد این بود که این پیشنهاد را کردم اولاً این معلمین را در تیر ماه ما لایحه اش را از مجلس گذرانند و بنا بود قبل از اینکه مدارس افتتاح شود این معلمین کنترات شوند که برای افتتاح مدارس وارد شده باشند و وجودشان نافع باشد آلا ن هفتم مهر ماه است و بیست و سه روز است که مدارس رسماً افتتاح شده و تازه لایحه برای اضافه کرایه منزل یا اضافه حقوق بمجلس آورده اند ضمناً میخواستم پرسش کنم که علت این تاخیر چه بوده است مجلس که در آن موقع مساعد بود و ممکن بود این اضافه حقوق را که بعنوان کرایه منزل لازم بود لایحه اش را بمجلس بیاورند و تصویب شود که این معلمین در ابتدای سال برسند و وجودشان نافع شود در صورتیکه در همان موقع تیرماه کنترات آنها از مجلس تصویب شده است در این مدت چطور هنوز کنترات نشده اند و علت این که دوفرشان آمده اند و ده نفرشان نیامده اند چیست؟ بطوریکه آقای عراقی فرمودند این دوفتر کنترات شده اند و آمده اند آن ده نفر کنترات نشده اند این چه جور است؟ صورت قضیه بنظر بنده همینطور غیر معلوم است میخواستم توضیحات مفصلی بدهند به بنیم علت تعویق چه بوده. در همان موقع که لایحه اش را میآوردند خوب بود پیش بینی میکردند دویست و پنجاه تومان باسبب صد تومان را همان موقع بلایحه آنها اضافه میکردند مجلس هم مساعد بود. يك نکته دیگری را هم که بعضی از آقایان رفقا در آنجا به بنده سابقه دادند که بنده آنرا هم باز برای تذکر عرض میکنم این بود که غالباً اشخاصی که سابقه دارند اظهار میکنند که این معلمین (حالا اینجا برخلاف عقیده آقای فیروز آبادی عقیده ام این است) بواسطه کمی حقوق يك دسته معلمینی هستند که وجودشان نافع نیست یعنی امثال اینها در مملکت خودمان هست بالاخره از طبقه معلمینی هستند که عالیمقام نیستند و

وجودشان نافع واقع نمیشود مقصود از کنترات اینها و آوردن اینها برای این است که وجودشان نافع باشد و آن چیزهائی که نیست در واقع از وجود آنها استفاده شده باشد خواستم به بنیم اینطور هست بانه چون بعضی از آقایانی که سابقه داشتند با یکی دوفتر که وارد شده اند و از محصلینی که زیر دست آنها بوده اند اینطور استفهام شده که این معلمین عالیمقام نیستند از این معلمین عادی هستند که وجودشان آنقدر ها نافع نیست. اینها را میخواستم بیرسم از آقای وزیر معارف که حالا که اینها کنترات میشوند برای چه موقعی میرسند و آیا برای امسال وجود اینها نافع خواهد بود یا خیر؟

فهمی (مخبر) -- فرمایشات آقای ملک مدنی بکلی نقطه

مقابل فرمایشات آقای فیروز آبادی بود ایشان میفرمودند اگر هنوز کنترات نشده اند بگذارید برای یکسال دیگر آقا میفرمایند چرا بتعویق افتاده؟ آقا میفرمایند اینها را لازم نداریم و تصور فرمودند معلم از خارجه که برای مدارس متوسطه میآوریم برای این است که مغنی و شرح لعمه درس بدهند آنوقت میفرمایند از این معلمین زیاد داریم اینطور نیست آقا معلمینی که بتوانند مطابق اصول جدید در مدارس متوسطه درس بدهند زیاد نداریم شاید هستند يك عده که بتوانند كمك كنند بوزارت معارف چنانچه وزارت معارف تابحال بیش از هشت نفر از این دوازده نفر را موفق نشده اند پیدا کنند و بنده تعجب کردم از آقای اعتبار که فرمودند از مخبر پرسیدم و گفته است که کنتراتهای آنها تصویب شده است کدام مخبر؟ بنده که همچو حرفی نزدم...

اعتبار -- در یاد داشت مرقوم فرموده اید.

مخبر -- عرض میکنم که اینها را هنوز موفق نشده اند کنتراتشان را تمام کنند و علت تأخیری که آقای ملک مدنی میپرسند همین است که باید بگردند يك اشخاصی که لیاقت کامل داشته باشند و حاضر بشوند برای کنترات پیدا بکنند هشت نفر آنها را

معین کردند دو نفرشان آمده اند باقی باید بعد بیایند عده دیگر را خود آقای وزیر معارف باین فکر افتاده اند که از بین ایرانیهائی که میتوانند از عهده تدریس برآیند از میان آنها انتخاب کنند بترتیبی که اصول استخدام معلمین ایرانی اقتضا میکند نه مطابق آنها. این است که وزارت معارف خودش این نکته را در نظر دارد که تا ممکن است از ایرانیهائی که از عهده تدریس بر میآیند استخدام کند این مذاکرات البته يك مدنی طول دارد که با آنها مذاکره کنند و در نتیجه موفق شوند که با دویست و پنجاه تومان اضافه دادن با آن مبلغ اعتبار تصویب شده سابق آنها را حاضر کنند برای خدمت دولت ایران کار هم باینجا رسیده است و تمام شده اما مذاکراتی که شده است خود آقایان تصدیق میفرمایند که حالا مورد ندارد با فرمایش آقای وزیر عدلیه باید تجدید مطلع کرد که چرا اینها لازم نیست یا اگر رفتند و مذاکرات کردند باید موافقت کرد. بنده گمان میکنم تضییع وقت مجلس از این مذاکرات زیاد تر میشود از استفاده که ممکن است از این صحبتها حاصل شود این است که خواهش میکنم آقایان موافقت بفرمایند زود تر بگذرد.

خطیبی -- این جواب نشد.

رئیس -- آقایان که با قابل توجه بودن پیشنهاد آقای ملک مدنی موافقت قیام فرمایند (عده قلبی برخاستند)

رئیس -- تصویب نشد. رأی گرفته میشود بماده واحده موافقین ورقه سفید خواهند داد

(اخذ و شماره آراء بعمل آمده ۴۵ ورقه)

(سفید و يك ورقه کبود تعداد شد)

رئیس -- عده خضار ۹۲ رأی دهندگان ۴۵ لایحه بلا تکلیف ماند *

خبر کمیسیون راجع باستخدام مسیو موریس بروسیه قرائت میشود.

(۳ - استخدام مسیو موریس بروسیه)
(خبر کمیسیون بودجه و خبر کمیسیون خارجه بشرح)
(آتی قرائت شد)

خبر از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی
کمیسیون بودجه لایحه ۱۶۷۰۵ راجع به تجدید
کنترات مسیو موریس بروسیه تبعه دولت فرانسه بسمت
سر مهندس تلگراف بی سیم را مطرح نموده و ماده
واحد ذیل را برای تصویب مجلس بعرض میسازد.
ماده واحد - الف - مجلس شورای ملی بدولت
اجازه میدهد کنترات مسیو موریس بروسیه تبعه دولت فرانسه
را بسمت سر مهندس تلگراف بی سیم از تاریخ هجری ۱۳۰۸
تا سال ۱۳۰۰ تومان حقوق که ناقص است
ماهیهانه پرداخته میشود برای مدت دو سال تجدید نماید
و در موقع معاودت از ایران نیز مبلغ سیصد تومان بعنوان
خرج سفر بمشار الیه پرداختد.
ب - دولت در هر موقع میتواند کنترات مسیو
بروسیه را با تادیه سه ماه حقوق بمشار الیه فسخ نماید
ولی چنانچه مسیو بروسیه مریض شود و باین جهت
بیش از دو ماه از ادامه خدمت باز ماند طرفین حق
فسخ کنترات را داشته و در اینصورت فقط حقوق دو
ماه مدت کسالت باو پرداخته میشود.
ج - سایر شرایط کنترات مسیو بروسیه مطابق
مقررات قانون ۲۳ عقر ۱۳۰۱ راجع به کنترات
متخصصین خارجه خواهد بود.

خبر از کمیسیون امور خارجه به مجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه لایحه شماره ۱۶۷۰۵ دولت
را راجع باستخدام مسیو موریس بروسیه سر مهندس
تلگراف بی سیم را تحت شور و مطالعه در آورده و چون
در تجدید کنترات شخص مزبور محذوری نیافت عین
ماده واحد پیشنهادی دولت را از نقطه نظر ملیت
تصویب و خبر آن را تقدیم مینماید.

رئیس - ماده واحد مطرح است. آقای فیروزآبادی
(حاضر نبودند)

دکتر حسن خان عظیمی - عده کافی نیست

رئیس - صحیح است (بعد از قدری تأمل عده
کافی شد) آقای فیروزآبادی دروقفه نوشته اید مخالفید.
فیروزآبادی - ملتفت نشدم راجع بچیز چیست؟

رئیس - در کنترات مسیو موریس بروسیه متخصصین
بی سیم

فیروزآبادی - بی بنده مخالفتم در این متخصصین
از این راه است که اگر اینها بیایند اینجا و در مدت
کنتراتشان دو نفر سه نفر را هم لا اقل باین علم تلگراف
بی سیم آشنا کنند و تعلیم کنند بنده مخالفتی ندارم
شاید حالا اینجا گفته شود که باید ده سال بدست سال
سی سال درس بخوانند تا یاد بگیرند بنده ممکن است
آنوقت عرض کنم که چیزی که شاید اختراع او را در
طرف دو سال و پنج سال فکر کرده اند چطور نمیشود
در مدت سه سال چهار سال یاد گرفت. پس خوب است
قرار بگذارند که در مدت دو سال سه سال این فن را
به اشخاص ایرانی تعلیم کنند که لا اقل قدری احتیاج
ما از خارج کم شود اگر انشاء الله تحمل بکنند یقیناً ممکن

اسامی موافقین - آقایان روحی - حکمت - امیر خان اهل - صادقی - ذوالقدر - کازرونی - خواجوی - جلاتی -
افسر - فهیمی - لاریجانی - بزرگ نیا - طالش خان - فولادوند - اسدی - فتوحی - دکتر لقمان - دربانی - شریعت زاده -
موفر - ساکینان - حسنعلی میرزا دولتشاهی - امیر ابراهیمی - دبستانی - شهداد - سید کاظم یزدی - ملک زاده - ناصری -
ابلقان - فاطمی - اورنگ شیخ الملکی - عباس میرزا - رفیع - امیر دولتشاهی - مرتضی قلیخان بیات - محمد تقیخان
اسعد - عراقی - اسفندیاری - محمد آخوند - محمد علی میرزا دولتشاهی - انصاری - حاج میرزا حبیب الله امین - نجومی -
امین پور حسن

مخالف - آقای فیروزآبادی

است و تعلیم خواهند کرد و اگر این هم مثل سایر چیزها
باشد که ما یاد بگیریم یا آنها میل نداشته باشند آن
امر علیحدّه است بنده اساساً مخالف نیستم البته حالا
که تلگراف بی سیم آورده ایم لابد اسبابش را هم
میخواهیم مخالفتم در این است که اینها نیایند بکسی
چیزی یاد دهند و مثل رئیس کمربند نباشد که بدست
و پنج سال در اداره کمربند باشد و، گمراهی گری را
هم یاد نگرفته باشیم مخالفت بنده از این راه است
حالا لابد تلگراف بی سیم آمد لوازمش را هم ما میخواهیم
وزیر پست و تلگراف - برای اطمینان خاطر آقای
عرض میکنیم علاوه اینکه در تلگراف بی سیم خوب از
وجود متخصص فعلی نفع میبرد و در ظرف این دو سال
هم خوب امتحان داده اند در مدرسه که عجلالتاً وزارت پست و
تلگراف دارد و یکصد نفر در آنجا محصل داریم مخصوصاً
مسیو موریس بروسیه در آنجا تعلیم میکنند فنون الکتریک
را یعنی پایه تلگراف بی سیم را. از او خیلی استفاده
میکنیم و راجع بکمربند هم که فرمودید چون آقای وزیر مالیه
نمیکنند که ما بکنیم زرفوسای بلژیکی که اینجا بودند مستخدمین
کمربند خیلی استفاده کرده اند و حالا هم ما موزین لایقی ما
داریم که در ولایت مشغول خدمتگذاری هستند

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - در موضوعی که آقای فیروزآبادی
تظاهر کردند بنده اولاً خواستم عرض کنم چون
در اصل این موضوع با آقای فیروزآبادی مخالف
هستم ناچاره در اینجا بیان کنم لکن مخالفتم با آقای
وزیر در يك موضوع دیگری است. اصلاً اعتراف کنید
که تلگراف بی سیم جدید است و این يك اهمی است که بزرگ
ملکت ما کرده است در این باب و از حیث روانه کردن متعلمین
بخارجه خیلی اهتمام کرده است. و جریان وزارت پست
و تلگراف ما حقیقه رضایت بخش است آن چیزهایی که بنده
در خواب میدیدم حالا می بینم که این وزیر پست
و تلگراف در مقام عمل آورده در نقاط فارس شروع کرده اند

بکشیدن سیم تلگراف و در جاهای دیگر هم همینطور
مشغول سیم کشی هستند اصل موضوعی که بنده در
اینجا خواستم به آقای وزیر پست و تلگراف عرض کنم
این بود که این مسیو یعنی آقای که بعنوان سر مهندس
ما کنتراتش میکنیم این از اول سال از فروردین حالا
بچه عنوان در اینجا بوده است در اینجا بعنوان
حقوقی که میگرفته است بعنوان کنترات که نبوده
است این مدت بچه عنوان حقوق میگرفته است این
اولاً و ثانیاً برای اینکه تذکر بدهم خدمت آقایان وزراء
قبل از اینکه لایحه از مجلس بگذرد مستخدمین خارجی
را در کارهای مملکت داخل نکنند بجهت اینکه مستخدمین
خارجی معلوم است تا محل اطمینان نباشند که نمی
آورندشان ولی ساس حکومت شوروی این است که
مستخدمین خارجی بعد از آنکه از مقامات مربوطه گذشت
باید وارد شوند در شئون ملی. آنها غیر زداخلي ها
هستند. این شریط تحت قانون اساسی تحت قانون
مملکتی گذشته است این را محض تذکر خواستم به
آقای وزیر پست و تلگراف عرض کنم که بعد از این
این رعایت را کاملاً داشته باشند که تا زمانیکه کنترات
نگذرد مستخدمین خارجی را در شئون ملی مداخله ندهیم
وزیر پست و تلگراف - موقعی که کنترات یشن

بخانّه رسید چون لازم داشتیم و قبل از اینکه از مجلس
بگذرد چون متوجه بودیم که رعایت قانون را بکنیم ناو
اجرت یومیه داده شده تا کنترات او از مجلس بگذرد
حالا که کنترات از مجلس میگذرد موافق کنترات با او
رفقار خواهد شد

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - موافقم

رئیس - آقای فیروزآبادی

فیروزآبادی - بنده با توضیحانی که آقای وزیر
پست و تلگراف دادند که يك عده تعلیم گرفته اند و مشغول

تعلیم گرفتن هستند و عنقریب احتیاج ما را مرتفع میکنند اظهار تشکر میکنم از کسی که باعث این است خصوصاً اگر خود آقای وزیر پست تلگراف باعث شده باشند که خیلی تشکر میکنم از ایشان که موفق شده اند لا اقل يك قسمت از احتیاجات ما را رفع کنند جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است .

رئیس - آقایان تشریف ببرید . رأی گرفته میشود ماده واحده با ورقه آقایان موافقین ورقه سفید خواهند داد (اخذ آراء بعمل آمده ۸۵ ورقه سفید شماره شد)

رئیس - عده حاضرین ۹۴ باکثرت ۸۵ رأی ماده واحده تصویب شد . *

خبر کمیسیون راجع به کنترات مسیو برژه و مسیو کلریس قرائت میشود

(۴ استخدام مسیو برژه و مسیو کلریس)

(بشرح آتی قرائت شد)

خبر از کمیسیون بودجه مجلس

کمیسیون بودجه لایحه ۱۶۷۰۳ راجع به استخدام دو نفر مهندس الکتریسیته تبعه دولت فرانسه را برای اداره تلگراف بی سیم مطرح نموده و مواد ذیل را برای تصویب مجلس بعرض میرساند

ماده ۱ - دولت مجاز است مسیو برژه تبعه دولت فرانسه را برای مهندسی الکتریسیته از ۲۵ فروردین ۱۳۰۸ برای مدت دو سال و مسیو کلریس تبعه دولت

سوئیس را برای مهندسی میکائیک تلگراف بی سیم بمدت دو سال از تاریخ اول فروردین ۱۳۰۸ کنترات نماید ماده ۲ - حقوق مسیو برژه سالیانه دو هزار و هفتصد تومان و حقوق مسیو کلریس سالیانه دو هزار و یکصد تومان خواهد بود که با قساطر ماهیانه پرداخته میشود بعلاوه در موقع معاودت مسیو برژه سبصد تومان بعنوان خرج مسافرت بمشار الیه داده میشود

ماده ۳ - دولت در هر موقع میتواند کنترات مسیو برژه و مسیو کلریس را فسخ نماید مشروط بر اینکه سه ماه حقوق آنها را نادیه کند ولی چنانچه مشار الیهما مریض شده و یا بنحیه بیش از دو ماه از ادامه خدمت باز مانند طرفین حق فسخ کنترات را خواهند داشت و در اینصورت فقط حقوق دو ماه مدت کسالت بانها پرداخته میشود

ماده ۴ - سایر شرایط کنترات متخصصین مزبور مطابق مقررات قانون ۲۳ عرق ۱۳۰۱ راجع به متخصصین خارجه خواهد بود

خبر از کمیسیون امور خارجه مجلس شورای ملی کمیسیون امور خارجه در جلسه سوم مهر ماه ۱۳۰۸ لایحه نمره ۱۶۷۰۳ دولت را برای استخدام مسیو برژه فرانسوی به عنوان مهندسی الکتریسیته تلگراف بی سیم و مسیو کلریس سوئیسی به عنوان مهندسی میکائیک همان مؤسسه بمدت دو سال نحت شور در آورده و چون هیچگونه اعتراضی نداشت آنرا تصویب و عین ماده واحده

اسامی موافقین - آقایان : افسر - حکمت - طباطبائی دیا - جلای - عباس میرزا - اقبال - حاج میرزا حبیب الله امین طالش خان - اسدی - سید مرتضی وثوق - اسفندیاری - حیدری - مصباح فاطمی - روحی - آقا حسین آقایان - قاضی نوری - میرزا محمود خان ناصری - رهبری - مهدوی - اسکندری - شریعت زاده - کفائی - خواجوی - نجبر فرمند - گنجی - خطیبی - ایلخان - ذو القدر - صادقی - دکتر لقمان - اورنگ شیخ الملکی - امیر ابراهیمی - فتوحی - شهداد - مؤید احمدی - امیر تیمور - ایردی - طهرانی - نجومی - کبای نوری - ملک آرائی - امیر دولتشاهی - دیوان یکی - آقا سید یعقوب - حسنعلی میرزا دولتشاهی - محمد علی میرزا دولتشاهی - مفتی - دکتر عظیمیا - ضیاء - حبیبی - شیخ محمد جواد - کاشانی - دبستانی - پالیزی - لاریجانی - بنکدار زوار - هزار جریبی - عراقی - اعتبار - محمد تقیخان اسعد - فولادوند - حاج علی اکبر امین - الفت - وهاب زاده - دربانی - محمد ولی میرزا - عدل - نوبخت - محمد آخوند - دکتر سنک - مسعودی - فهیمی - بزرگ نیا - مجد ضیائی - بیات ماکو - موفر - شریفی - ملک مدنی - دکتر امیر اعلم - مولوی - سهرابخان - عبدالحسین خان دیا - دهستانی - یاسائی .

پیشنهادی دولت را از نقطه نظر ملیت تصویب نمود رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده نظریاتم در این موضوع همان موضوع سابق بود . مکرر عرض میکنم که بگوششان برسد که تغییر رویه بدهند و وجودشان بایران میرسد طرف استفاده قرار بدهند باین جهت لازم میدانم بر خودم که رویه این مستخدمین از حالا بعد بر خلاف رویه بعضی از مستخدمین باشد باین جهت تکرار میکنم این عرض را و در اصلش هم مخالف بودم ولی چون آقای وزیر پست و تلگراف يك توضیحی دادند بنده را قانع کردند از اینکه عنقریب يك شخصی که از خودمان تربیت خواهند شد و ما از وجودشان استفاده خواهیم کرد و ما را از وجود متخصصین خارجی مستغنی خواهند کرد علاوه بر این عقیده ام این است که ما این متخصص را از جاهای دیگری استخدام کنیم که کمتر از بنده باشد مثلاً در روسیه گمان میکنم متخصصین تلگراف بی سیم زیاد باشند و ممکن است که خیلی ارزانتر استخدام شوند البته ما در هر حال باید مراعات قضا در بکنیم و در صورتیکه ممکن است که از مملکت دیگری خیلی کمتر استخدام کنیم چرا منفعیت خود را از دست بدهیم این بود نظر بنده

وزیر پست و تلگراف - چون در قسمت اول در آن لایحه فرمایشانی فرمودید و بنده توضیحات دادم مخصوصاً آقایان متوجه میکنم به اینکه طرز رفتار دولت با مستخدمین خارجه امروز با سابق خیلی فرق کرده است این دو نفری را که ملاحظه میفرمائید استخدام شده اند بجای دو نفری است که متخصص بوده اند در بی سیم چون آنها بوظایف خودشان عمل نمیکردند ما آنها را خصوصاً خارج کردیم و کنتراتشان را فسخ کردیم و چون آنها را از یک نفر کمپانی استخدام کرده بودیم کمپانی را مجبور کردیم که حقوقشان را هم خودش پرداختد و ماضری نکرديم لهذا اینها را از فرانسه بجای آنها آورده ایم و با کمال دقت انتخاب

شده اند و از وجودشان هم خوب استفاده میشود و اینکه حقوقش صد و هفتاد و پنج تومان است در طهران بوده است و تقریباً هفده سال در سوئیس کار کرده است و با يك حقوق خیلی نازکی مخصوصاً خیلی مواظب است و روزی هشت ساعت ده ساعت کار میکنند بعلاوه اشخاصی هم داریم که در اینجا کار میکنند که قبل از تصدی بنده در نحت توجهات علیحضرت همایونی مدرسه بی سیم که دائر شده بود فارغ التحصیلهای اینجا هستند و یکعده از اینها را تقریباً شانزده هفده نفرشان را امسال بنده بفرانکستن فرستادم و مابقی که سی و چند نفر هستند همانهایی هستند که عرض کرده و مشغول کار کردن هستند و الا گر منحصر بهمین دو نفر سه نفر باشد چطور میشود از عهد گذر کردن اینهمه ماشین مخصوصاً قسمتی هم حالا زیاد شده است و بعلاوه قسمتهایی که در ولایات هستند بتوانند بر بیایند و میخواستم عرض کنم ما از وجود اینها خیلی استفاده میبریم ولی از يك طرف اگر نخواهیم استخدام کنیم تصدیق بفرمائید که در وقتی که ما میخواهیم یک نفر متخصص از فرانسه بیاوریم کمتر از دویست و بیست و پنج تومان و صد و هفتاد و پنج تومان نخواهد بود و بنده مقتضی میدانم کمتر از این استخدام کنیم و اگر این باشد که ارزانتر از این باشد آنوقت عملیاتشان يك عملیاتی خواهد بود که از عهد خود ایران بهار میباشد

رئیس - آقای آقا سید یعقوب در کلیات فرمایشی دارید ؟

آقا سید یعقوب - بلی

رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - بنده توجه میدهم آقای وزیر پست و تلگراف و آقای مخبر را چون مسئله خرج در نحت نظر وزارت مالیه است غالباً آقای وزیر پست و تلگراف می آید در کمیسیون بودجه و رفعش میکند از این جهت ناچار شدم در مورد کلیات بعنوان مخالفت این را عرض

کنم که یا خود وزیر و یا آقای مخبر جواب بدهند که این در صورت مجلس دلیل و صحبت باشد از این جهت در شور در کلیات میگویم وبعد در شور مواد هم صحبت نمیکنم گرچه اشکالات هم در مواد است. ما شعب تلگراف بی سیم آن چیزی که در روزنامهجات و اطلاعات است در چند جا داریم مرکز در طهران است آنوقت در فارس شیراز کرمان خوزستان بنجاها هم هست آیا برای آنجاها هم متخصصینی جلب کرده اند یا نکرده اند اگر جلب نکرده اند پس اینها در تحت نظر کی اداره میشود اگر در این باب توضیحی بدهند عیبی ندارد موضوعی که برای رفع اشتباه است این است که اگر این متخصصین ناخوش شدند دولت مخارج دوماه ایام ناخوشیشان را بدهد حالا اینها دو ماه کار نکرده اند خواستند بروند آیا خرج سفر باینها داده میشود یا نه؟ در این جا برای این موضوع عنوانی ندارد فقط نوشته شده که اگر دو ماه ناخوش شد دولت حق فسخ دارد و این باید در صورت مجلس قید شود که محل ابراد واقع نشود در بودجه که بگویند اینجا دیگر خرج ندارد چرا بعلمت اینکه خرج سفر در وقتی است که خانم انتخابت باشد حالا چون خانم انتخابات نیست خرج سفر داده نمیشود این است که بنده عقیده ام این است که در صورت مجلس قید شود این يك موضوع. موضوع دیگر اینکه اگر دولت هر وقت بخواهد کنترات این را فسخ کنند حق دارد ولی سه ماه باید حقوق باینها بدهند این را هم شاید مایه اشکال کند که در صورتیکه قبل از انقضای کنترات سه ماه قبلا دولت آمد و فسخ کرد و سه ماه حقوق بهشان داده شده است دیگر خرج سفر را نخواهند داد این را با شما و یا آقای مخبر بفرمائید چون قانون در اینجا ساکت است بنده برای اینکه این مطالب معلوم باشد عرض کرده

وزیر پست و تلگراف - اول راجع به قسمت

شعب ولایات که فرمودید سوای مرکز طهران که فعلا

سه مرکز خواهیم داشت یکی مرکز دهنده. یکی مرکز گیرنده یکی هم دفتر مرکزی که تلگرافات از آنجا بخارج خواهد شد در سایر ایالات هم فعلا شش دستگاه دائر است و در تحت نظر خود ایرانیها اداره میشود همانطور که عرض کردم فرمایشاتی که سابقاً فرمودید بنده نخواستم تشکر عرض کنم ولی چیزهایی را که فرمودند به بنده منسوب نبود قبل از تصدی بنده همانطور که عرض کرده مدرسه دایر بوده است و حالا هم از شاگردان همان مدرسه چند نفری هستند که مخصوصاً خیلی خوب هم از عهده کار برمی آیند و مخصوصاً در فارس ثابت کرده اند که خیلی خوب از عهده برآمده اند و خیلی هم حسن خدمت و لیاقت بخرج داده اند و اینها همین محصلینی هستند که در همین مدرسه تحصیل کرده اند و راجع بخرج سفر متخصصین در هر صورت خرج سفر باید داده شود خواه اینکه دولت کنترات اینها را خاتمه بدهد خواه مریض شوند حالا اگر مریض شدند البته در موقع اضطرار بواسطه مرض اگر مجبور شد معاودت کنند باید خرج سفر از اینجا تا مملکت خودش را دولت بدهد و اگر دولت خواست که اینها معاودت بدهد یا از نقطه نظر عدم لیاقت یا بر حسب مصلحت یا هر چه باید خرج سفر اینها را بدهد و امیدوارم در این صورت دیگر اشکالی نباشد

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رأی میگیریم برای ورود در شور مواد آقایان

موافقین قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. ماده اول قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده اول - دولت مجاز است مسیو برره تبعه دولت

فرانسه را برای مهندسی الکتریسیته از ۲۵ فروردین ۱۳۰۸

برای مدت دو سال و مسیو گلریس تبعه دولت سوئیس

را برای مهندسی میکائیک تلگراف بی سیم بمدت دو سال از تاریخ اول فروردین ۱۳۰۸ کنترات نماید

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده میخواستم عرض کنم که موقع این کنترات باید از حالا باشد این گذشته فروردین ۱۳۰۷ خیلی از موقعش گذشته.

رئیس - از فروردین ۱۳۰۸ است نه ۱۳۰۷

فیروز آبادی - باز هم مواعیش گذشته

مخبر - در مقدمه لایحه اگر ملاحظه فرموده باشید دو نفر مهندس بودند اینها را دولت مرخص کرد و بعوض آنها دو نفر دیگر را خواستند و اعتبار آنها هم در بودجه پیش بینی و تصویب شده است اشخاص آنها عوض شده است و در حقیقت لایحه که ما امروز تصویب میکنیم تغییر اشخاص است و الا اساساً بودن دو نفر مهندس در بودجه تصویب شده است پس يك خلاف قاعده واقع نشده است.

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - میفرمائید اشخاصی بودند و رفتند و اینها بجای آنها آمده اند و شخص را تغییر دادن مورد اشکال واقع شده در صورتیکه راجع به کنترات خارجی و همچنین داخلی هم اشخاصش که رفتند شخص دیگری که آمد بایستی قانوناً حق این را داشته باشد که وارد عمل شده باشد علاوه ملاحظه عبارت را بفرمائید مینویسد دولت مجاز است در آینده که کنترات کرده باشد در گذشته این درست در نمی آید بنده عقیده ام این است که اگر محظور و مانعی نباشد از امروز کنترات کنید نهایت برای ایام گذشته که مشغول خدمت بوده يك لایحه تقدیم کنند ما هم تصویب میکنیم بنده گمان میکنم نظیر این قبیل قضایا در آینده چنداناً زیبا نباشد

وزیر پست و تلگراف - این کنترات از اول فروردین تصویب شده همانطور که توضیح دادم تا امروز بعنوان روز بروزی بهشان حقوق داده ایم والا اساساً بودن دو نفر مهندس در بودجه تصویب شده نهایت چون اشخاص تغییر کرده اند ما از مجلس تقاضای تصویب میکنیم جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رأی میگیریم بماده اول آقایان موافقین قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم

ماده دوم - حقوق مسیو برره سالیانه دو هزار و هفتصد تومان و حقوق مسیو گلریس سالیانه دو هزار و یکصد تومان خواهد بود که با قسط ماهیانه پرداخته میشود علاوه در موقع معاودت مسیو برره سیصد تومان بعنوان خرج مسافرت بمشار الیه داده میشود.

رئیس - آقای زوار

زوار - بنده موافقم.

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - بنده میخواستم سؤال کنم که اینها در طهران بوده اند مستخدمشان کرده اند یا اینکه از خارج وارد شده اند اگر در طهران نبوده اند و مستخدم شده اند خرج معاودت با آنها نیست و اگر طهران بوده اند مستخدم شده اند خرج معاودت دادن مورد ندارد

وزیر پست و تلگراف - اگر آقا توجه کرده باشند فقط نوشته است که خرج معاودت مسیو برره داده میشود برای اینکه او ز فرانسه استخدام شده است و آمده است و مسیو گلریس در طهران بوده است و خرج معاودت به این شخص داده نخواهد شد جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - رأی میگیریم بماده دوم آقایان موافقین

قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . ماده سوم

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده سوم - دولت در هر موقع میتواند کنترلات مسیو برژه و مسیو کلریس را فسخ نماید مشروط به اینکه سه ماه حقوق آنها را ناذیه کند ولی چنانچه مشارالیهما مریض شده و باین جهت بیش از دو ماه از ادامه خدمت باز مانند طرفین حق فسخ کنترلات را خواهند داشت و در اینصورت فقط حقوق دو ماه مدت کسالت آنها پرداخته میشود .

رئیس - مخالفی ندارد ؟

(گفتند - خیر)

رئیس - رای میگیریم بماده سوم آقایان موافقین

قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . ماده چهارم قرائت میشود

(اینطور خوانده شد)

ماده چهارم - سایر شرایط کنترلات متخصصین مزبور مطابق مقررات قانون ۲۳ عقرب ۱۳۰۱ راجع به متخصصین خارجه خواهد بود

رئیس - مخالفی ندارد

(گفته شد - خیر)

رئیس - رای میگیریم بماده چهارم آقایان موافقین

قیام فرمایند

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد . ماده پیشنهادی آقای فیروزآبادی

قرائت میشود

(بشرح آتی خوانده شد)

بعنوان ماده الحاقیه ماده ذیل را پیشنهاد میکنم:

بند پیشنهاد میکنم که این دو نفر متخصص و متخصص قبل مکلف میباشند که هر کدام سه نفر از ایرانیان را در تلگراف بی سیم بقسمی که بتوان از وجود آنها استفاده اینکه از متخصصین مزبور میکردیم از اینها استفاده کنیم تعلیم بنماید .

رئیس - بفرمائید ولی توضیحاتتان راجع به قانون گذشته مؤثر نیست .

فیروزآبادی - چون این قانون هم با قانون گذشته یکی است به این ملاحظه نموده هم با او ضمیمه کردم بهر حال بنده نظرم این است که ما این متخصصینی را که استخدام میکنیم از وجودشان استفاده کنیم از این جهت پیشنهاد کردم که اینها مکلف باشند که سه نفر را در این فن تعلیم بدهند که بعد از اینکه کنترلاتشان منقضی شد ما از وجود اینهایی که در زیر دست متخصص کار کرده اند استفاده کنیم دیگر محتاج با استخدام نباشیم مخبر - بنده تصور میکنم با توضیحاتی که آقای وزیر پست و تلگراف در آن قانون و اول این قانون دادند دیگر گنجاندن این ماده در این قانون لزومی ندارد و نظر آقایان تأمین شده است

فیروزآبادی - بنده مسترد میدارم

رئیس - در کلیات مخالفی نیست ؟

(گفتند - خیر)

رئیس - رای میگیریم بلایحه باورقه آقایان موافقین

ورقه سفید خواهند داد

(اخذ و شماره آراء بعمل آمده ۸۵ ورقه)

(سفید تعداد گردید)

رئیس - عده حاضر ۹۵ نفر باکثرت ۸۵ رای
تصویب شد *

(۵ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه)

رئیس - اگر آقایان موافقت بفرمایند جلسه ختم

شود (صحیح است) جلسه آینده پنجشنبه یازدهم

مهر ماه دستور لایحه کمک خرج دارالمعلمین اعتبار
قطع دعاوی پشت دروها قرار داد پستی ایران و دولت
شوروی . لایحه فروش منال خالصگی

(مجلس مقارن ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

اسامی رای دهندگان - آقایان : امیر دولتشاهی - حسنعلی میرزا دولتشاهی - صدقی - کفائی - دیوان بیکی - حاج علی اکبر امین کسای نوری - ابزردی - ملک آرائی - محمد علی میرزا دولتشاهی - آقاسید یعقوب - مولوی - احتشام زاده - نجومی - طهرانی - قاضی نوری نویشت - عدل - ذو القدر - عباس میرزا فرمانفرمایان - عمری - امیر ابراهیمی - آقاسید کاظم زردی - زوار - بنکدار - جلدی - حاج میرزا حبیب الله امین - شهداد - ابلخان مصباح فاطمی - فتوحی - امیر تیمور - دکتر امیر خان اعلم - کاشانی - موفر - محمد آخوند - مسعودی - شیرانی - درانی - جلالی - روحی - نرک نید - دهستانی - بیات - دبستانی - محمد تقی خان اسعد - حبیبی - پالیزی - مهدوی - ملک مدنی - فهیمی - خطیبی - اسدی - شریفی - رهبری - بیات ماکوئی - مفتی - فولادوند - سهرابخان ساکینیان - لاریجانی - اسفندیاری آقبال - هزار جریبی - مرتضی خان ونوق - یاسائی - آقا حسین آقایان - محمد ولیمیرزا - آیت الله زاده شیرازی - محمد ضیائی - اعتبار عبد الحسین خان دیبا - نجیر فرمند - طالش خان - دکتر عظیمیا - وهاب زاده - طباطبائی دیبا - گنجی - ضیاء - ناصری - ملک زاده - طباطبائی وکیلی - اسکندری - افسر - خواجوی - دکتر لقمان - مؤید احمدی - حکمت